

Հաստատում եմ՝

Քննական հանձնաժողով

ՀՀ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ

«ԳՅՈՒՄՐՈՒ N23 ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-ի
9-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆԻ «ԲՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ
ՔՆՆԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԼԱՆ

«Համայնքի էկոլոգիական խնդիրների լուծման ուղիները»

Տևողություն 9 շաբաթ/9 ժամ/
Մասնակիցներ՝ IX դասարան
2025-2026 ուստարի
II կիսամյակ

Ուսումնական նախագծի ղեկավարներ՝

Գ. Միրոյան _____
Ա. Գևորգյան _____
Մ. Ավետիսյան _____

Թեմա՝ Համայնքի էկոլոգիական խնդիրների լուծման ուղիները
Առարկաներ՝ աշխարհագրություն, քիմիա, կենսաբանություն

Ուսումնական տարի	2025-2026
Քննական նախագծի անվանում	Համայնքի էկոլոգիական խնդիրների լուծման ուղիները
Տևողությունը/ շաբաթների քանակը	9շաբաթ
Նախատեսված ժամաքանակ	9 ժամ
Նախագծի իրականացման փուլեր՝ ժամաքանակով	1.Ինչո՞ւ է կարևոր շրջակա միջավայրի պահպանությունը: Ի՞նչ էկոլոգիական խնդիրներ կան մեր համայնքում:(1ժամ) 2.Որո՞նք են այդ խնդիրների առաջացման հիմնական պատճառները:(1ժամ) 3.Ինչպե՞ս է կենցաղային, արդյունաբերական և շինարարական թափոնների ոչ ճիշտ կառավարումը ազդում շրջակա միջավայրի վրա:(1ժամ) 4.Ինչպիսի՞ միջոցներ կարելի է կիրառել համայնքի մաքրությունը պահպանելու համար:(1ժամ) 5.Ի՞նչ դեր ունեն դպրոցը և աշակերտները բնապահպանական խնդիրների լուծման գործում:(1ժամ) 6.Հանդիպում մարզպետարանի «Գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության» աշխատակիցների հետ: (1ժամ) 7.Ի՞նչ առաջարկներ կարելի է ներկայացնել համայնքի էկոլոգիական վիճակը բարելավելու համար(1ժամ) 8. Բուկլետի և տեսանյութի ստեղծում(1ժամ) 9.Նախագծի ներկայացում(1ժամ)

Նախագծի նպատակը

Ուսումնասիրել համայնքում առկա էկոլոգիական խնդիրները (աղբի կուտակում, օդի և ջրի աղտոտում, կանաչ տարածքների պակաս և այլն), պարզել դրանց առաջացման պատճառները և առաջարկել արդյունավետ միջոցներ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման համար: Միաժամանակ ձևավորել սովորողների պատասխանատու վերաբերմունք բնության և համայնքի նկատմամբ:

Նախագծի վերջնարդյունքները

- Ձևավորել սովորողների մոտ ինքնուրույն և կրթական գործում ակտիվ մասնակցություն
- Ձևավորել ոչ միայն գիտելիքներ, այլ այնպիսի հմտություններ, որոնք սովորողները կկարողանան կիրառել իրենց պրակտիկ գործունեության մեջ
- Չարգացնել հետազոտական, ստեղծագործական, որոնողական հմտություններ աշակերտների մոտ
- Չարգացնել սովորողի ճանաչողական հետաքրքրությունը
- Ապահովել կյանք - կրթություն իրական կապը
- Ներկայացնել համայնքի էկոլոգիական հիմնախնդիրներն ու առաջարկել դրանց լուծման ուղիներ:
- Մեկնաբանել աղբավայրից արտանետվող գազերի ազդեցությունը հարակից թաղամասերի բնակիչների առողջության վրա:
- Գիտակցել սեփական անձի դերը շրջակա միջավայրի պահպանման գործում:

Առարկայի/ առարկաների այն թեմայի(թեմաների) վերջնարդյունքները, որոնց վերաբերվում է նախագիծը

- Բացահայտել համայնքում առկա հիմնական էկոլոգիական խնդիրները և այդ խնդիրների առաջացման պատճառները և հետևանքները:
- Վերլուծել մթնոլորտի էկոլոգիական նշանակությունը, աղտոտման պատճառներն ու հետևանքները:
- Թվարկել օդի հիմնական աղտոտիչները, ինչպիսիք են ածխածնի(II) օքսիդը, ծծմբի(IV) օքսիդը և ազոտի օքսիդները:

- Բննարկել, թե ինչպես է միջավայրի էկոլոգիական գործոնները ազդում մարդու նյարդային, սիրտ-անոթային, շնչառական, հենաշարժիչ, վերարտադրողական և այլ համակարգերի գործունեության վրա:
- Վերլուծել էկոլոգիական խնդիրների ազդեցությունը բնակչության կյանքի, առողջության և տնտեսության վրա
- Առաջարկել էկոլոգիական խնդիրների լուծման գործնական ուղիներ
- Ձևավորել բնապահպանական մտածողություն և պատասխանատվություն համայնքի նկատմամբ:

Հիմնախնդիրը կամ մարտահրավերային հարցը

Հիմնական մարտահրավերն այն է, թե ինչպես կարելի է բարձրացնել համայնքի բնակիչների բնապահպանական գիտակցությունը և ներգրավել նրանց շրջակա միջավայրի պահպանության գործում:

Ուղղորդող հարցեր

- Ի՞նչու է կարևոր շրջակա միջավայրի պահպանությունը:
- Ի՞նչ էկոլոգիական խնդիրներ կան մեր համայնքում:
- Որո՞նք են այդ խնդիրների առաջացման հիմնական պատճառները:
- Ինչպե՞ս են էկոլոգիական խնդիրները ազդում մարդկանց առողջության և բնության վրա:
- Ինչպե՞ս է աղբի ոչ ճիշտ կառավարումը ազդում շրջակա միջավայրի վրա:
- Ինչպիսի՞ միջոցներ կարելի է կիրառել համայնքի մաքրությունը պահպանելու համար:
- Ինչպե՞ս կարող են ծառատունկը և կանաչապատումը բարելավել համայնքի էկոլոգիական վիճակը:
- Ինչպե՞ս կարող են համայնքի բնակիչները մասնակցել շրջակա միջավայրի պահպանությանը:
- Ի՞նչ դեր ունեն դպրոցը և աշակերտները բնապահպանական խնդիրների լուծման գործում:
- Ի՞նչ առաջարկներ կարելի է ներկայացնել համայնքի էկոլոգիական վիճակը բարելավելու համար:

Ուսումնական նախագծի նկարագիրը

- Նախագծի թեմայի ընտրություն
- Հիմնահարցի ձևակերպում
- Աշխատանքային խմբերի ձևավորում. Հիմնախնդրի հիմնավորում
- Հետազոտական հարցերի առաջադրում և աշխատանքի բաշխում
- Խմբերի ինքնուրույն աշխատանք, հետազոտություններ
- Մտացված արդյունքների միջանկյալ քննարկումներ
- Կատարված աշխատանքի արդյունքների ներկայացում
- Անհատների և ամբողջ խմբի աշխատանքի արդյունքների գնահատում
- Գործողությունների ծրագրի առաջարկ

Ուսումնական նախագծի արտադրանքի/պրոդուկտի ներկայացման տեսակներ

☐ Ամսագիր կամ թերթ, պաստառ	☐ Վեր-կայք
☐ Տեղեկատվական թերթիկ	☒ Սահիկաշար, տեղարդում դպրոցի/համայնքի կայքէջում
☒ Տեսանյութ	☐ Համակարգչային խաղի ստեղծում
☐ Չայնվաճք (փողքաաթ)	☒ Բուկլետ
☐ Դասընթացներ	☒ Կոր սեղան քննարկում
☐ Ցուցահանդես	☐ Ֆլեշմոբ/ տարածում կայքերում
☒ Առաջարկ պատկան մարմիններին	☒ Նամակ/ ուղերձ

Հետազոտության աղբյուրներ

Հայաստանի աշխարհագրություն 9-րդ դասարանի դպրոցական դասագիրք:

Բնագիտություն դասագիրք (բնական տղեկների թեմաներ):

Հայաստանի աշխարհագրական ատլաս և քարտեզներ:

Պաշտոնական և գիտական աղբյուրներ

«Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն (Փրկարար ծառայություն) — բնական տղեկների և առանց կանխարգելման վերաբերյալ տեղեկատվություն:

ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն – կլիմայական և բնապահպանական տվյալներ:

Հայաստանի սելանիկ պաշտպանության ծառայություն – երկրաշարժերի ուսումնասիրություններ:

Հայաստանի մարզերի բնության և ռելիեֆի մասին տեղեկություններ –

<https://www.armgeo.am/shirak/>

Armenian Geographic - ArmGeo.am

Վիքիպեդիա և այլ կրթական կայքեր Հայաստանի բնակավայրերի և բնական պայմանների մասին (օրինակ՝ Շիրակի մարզի գյուղերի վերաբերյալ տվյալներ)

Wikipedia +1

Կրթական հոդվածներ և ուսումնական կայքեր բնական աղետների տեսակների մասին:

Գիտելիքի ստուգման եղանակը/թեստ, գրավոր և այլն/

թեստ